แบบฟอร์มการจัดการความรู้

ชื่อหน่วยงาน แผนกผู้ป่วยนอกสูติศาสตร์

<u>แบบฟอร์มส่วนที่ 1</u>

ชื่อเรื่อง ทบทวนการตรวจคัดกรองดาวน์ซินโดรม โดยวิธีการ Quadruple Test

****กรุณา ✓เลือกที่มาของปัญหา : ☑ มาจากปัญหาของระบบงาน ☐ ระบบบริการ ☐ ใบรายงานอุบัติการณ์)**

1. **<u>กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</u> (Share & Learn) (กรุณา ✓เลือกหัวข้อที่ดำเนินการ)**

☑ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เฉพาะในระดับหน่วยงาน/แผนกของตนเอง

☐ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นใน ระหว่างหน่วยงาน / คร่อมสายงาน

2. **ผู้เข้าร่วมกิจกรรม (ใส่รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม)**

1. นางสาวสุชาสินี	ธนะ	พยาบาล
2. นางนางชฎาธร	เลิศนันทปัญญา	พยาบาล
3. นางสาวสุธาสินี	อิศรางกูร ณ อยุธยา	พยาบาล
4. นางสาวพัชริดา	บุญเทียม	พยาบาล
5. นางอาภากรณ์	วงศ์เทราช	ผู้ช่วยพยาบาล
6. นางสาวสุรีรัตน์	พลนิยม	ผู้ช่วยพยาบาล
7. นางสาวรณิดา	บุญตา	ผู้ช่วยพยาบาล
8. นางวีรนุช	พันธ์ใจธรรม	ผู้ช่วยพยาบาล
9. นางสุกัญญา	ตนภู	ผู้ช่วยพยาบาล
10. นางสาวอนัญพร	สิทธิธรรม	ผู้ช่วยพยาบาล
11. นางสาวพชรวรรณ	ยูซบ	ผู้ช่วยพยาบาล
12. นางสาวฐาณ์รัฐฐ์	ศรีประไพ	พนักงานบริการ
13. นางสาวสุณิสา	กรรเจียก	ผู้ปฏิบัติงานทั่วไป
14. นางสาวปรียภรณ์	เศียรนอก	พนักงานบริการ

3. หลักการและเหตุผล

กลุ่มอาการดาวน์ (Down syndrome) เป็นความผิดปกติของโครโมโซมในทารกแรกเกิด ที่โครโมโซมคู่ที่ 21 เกินมา 1 โครโมโซม เกิดได้ในการตั้งครรภ์ทั่วไปไม่จำกัดเชื้อชาติ สังคม และเศรษฐานะ หรือแม้แต่อายุมารดา หญิงตั้งครรภ์ทุกคนมีโอกาสมีลูกเป็นดาวน์ แต่ความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ทารกกลุ่มอาการดาวน์จะค่อยๆเพิ่มขึ้นเมื่ออายุมารดามากขึ้น และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากอายุ 35 ปีขึ้นไป การตรวจคัดกรองเพื่อประเมินความเสี่ยงทารกในครรภ์เป็นกลุ่มอาการดาวน์เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการฝากครรภ์และแจ้งผลการตรวจว่าทารกในครรภ์มีโอกาสเป็นกลุ่มอาการดาวน์มากหรือน้อย ไม่ได้สรุปว่าทารกในครรภ์เป็นโรคหรือไม่ โดยการตรวจคัดกรอง จะตรวจโดยวิธีการ Quadruple Test โดยการเจาะเลือดมารดา ดูสารชีวเคมี 4 ค่า ทำในช่วงอายุครรภ์ 14-18 สัปดาห์ ซึ่งสามารถคัดกรองได้ 67-85% เนื่องจากการตรวจที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นการตรวจคัดกรอง ซึ่งเป็นค่าที่คำนวณมาจากค่าอ้างอิงและอายุของมารดา ดังนั้นเมื่อผลคัดกรองผิดปกติ จะแนะนำให้มารดาทำการตรวจวินิจฉัยที่แน่นอน โดยการตรวจวิเคราะห์ของโครโมโซมลูกซึ่งสามารถทำโดยการเจาะน้ำคร่ำ ข้อดีของการตรวจคัดกรองทารกกลุ่มอาการดาวน์โดยการตรวจเลือดมารดาคือเป็นวิธีที่ไม่มีความเสี่ยงต่อมารดาและทารก มีอัตราการตรวจคัดกรองได้ค่อนข้างสูง ซึ่งการตรวจคัดกรองอาการดาวน์จึงจำเป็นสำหรับหญิงตั้งครรภ์ทุกราย ดังนั้นทางหน่วยงานจึงเห็นความสำคัญในกระบวน เพื่อป้องกันความผิดพลาดของข้อมูลการส่งตรวจ

4. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจคัดกรองวินิจฉัยความเสี่ยงของทารกในหญิงตั้งครรภ์ และลดโอกาสการเกิดความพิการหลังคลอด ได้รับการตรวจได้อย่างถูกต้อง

เพื่อมีแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันความผิดพลาดของข้อมูลการส่งตรวจ ไปในทิศทางเดียวกัน

5. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในเกณฑ์ 14-18 สัปดาห์ ต้องได้รับการตรวจคัดกรองโครโมโซม โดยวิธี Quadruple Test ทุกราย ตามมาตรฐานของการฝากครรภ์

2. การส่งข้อมูลการส่งตรวจและรายงานผลตรวจถูกต้องร้อยละ 100

6. สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Key Success Factor คือ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องที่เลือกทำ เช่น ใช้วิธีการหรือกระบวนการอะไรที่ทำให้ประสบความสำเร็จให้สรุปเป็นข้อ)

1. คัดแยกประเภทผู้รับบริการที่มีอายุครรภ์ตามเกณฑ์การส่งตรวจโครโมโซมได้อย่างถูกต้องตามกลักการส่งตรวจ

2. มีการบันทึกข้อมูลการส่งตรวจโดยแพทย์ใช้ทุนประจำบ้าน โดยเน้นย้ำให้ตรวจความถูกต้องในเรื่องของอายุครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ตามวันที่ส่งตรวจจริง

3. มีการตรวจสอบข้อมูลการส่งตรวจคัดกรองดาวน์ เพื่อป้องกันความผิดพลาด หรือเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติการณ์

4. มีระบบการบันทึกและติดตามที่ชัดเจนในกรณีรายงานผลผิด หรือผลที่มีความเสี่ยงสูง

5. มีแนวทางการประสานงานกับห้องปฏิบัติการ ในกรณีที่เกิดความผิดพลาดในผลการตรวจคัดกรองดาวน์

7. **มีแนวทางปฏิบัติที่สนับสนุนการทำงาน หรือช่วยแก้ปัญหาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (กรุณา ✓เลือกหัวข้อที่หน่วยงานได้ดำเนินการ สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)**

7.1 ☐ มีแนวทางปฏิบัติ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

7.2 ☐ มีนวัตกรรม (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

7.3 ☐ มีคู่มือปฏิบัติ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

7.4 ☐ มีการขึ้นทะเบียนเอกสารคุณภาพ WI (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

.....

7.5 ☑ แผ่นพับ/โปสเตอร์ที่ได้เผยแพร่ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

7.6 ☐ อื่นๆ (กรุณาระบุ)

....

<u>แบบฟอร์มส่วนที่ 2</u>

8. มีการนำผลไปปฏิบัติ/ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

8.1 ☑ มีการนำแนวทางปฏิบัติไปใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงานจริงอย่างเป็นรูปธรรม

1. มีการจัดการทบทวนกับบุคลากรในหน่วยงานให้มีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบของข้อมูลการส่งตรวจได้อย่างถูกต้อง

2. มีแนวทางการแก้ไขปัญหา ในกรณีที่เกิดการผิดพลาดทางกระบวนการส่งตรวจหรือการรายงานผลการตรวจ

3. มีการติดตามและประเมินผล นิเทศบุคลากรในหน่วยงาน

8.2 ☐ มีการเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Pratice) ไปยังผู้ที่สนใจ มีหลักฐานเชิงประจักษ์และสามารถตรวจสอบได้ เช่น website หน่วยงาน หรือบันทึกข้อความหรืออื่นๆ (กรุณาแนบรายละเอียด)

....

8.3 ☐ มีการประเมินผลการนำแนวทางปฏิบัติไปใช้จนเกิดเป็น Best Pratice ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือบุคคลอื่น (กรุณาระบุรายละเอียด).....

9. After Action Review (AAR)

9.1 ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร
เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติและระบบการส่งตรวจคัดกรองดาวน์ให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

9.2 ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร
สนับสนุนให้หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในเกณฑ์การตรวจคัดกรองได้มีโอกาสตรวจคัดกรองความเสี่ยงของโรค Down syndrome เพื่อส่งเสริมสุขภาพและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องขงการตรวจคัดกรองดาวน์ซินโดรม

10. ภาพประกอบการทำกิจกรรม (กรุณาแนบภาพ)

ลงชื่อ.....
(นางสาวสำเนียง ทองทิพย์)
หัวหน้าหน่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยนอกชั้น 2